

Konferencja

URBANISTA W OBLICZU PRZEMIAN

„Wpływ ustawy deregulacyjnej na organizację i wykonywanie zawodu”

29.10.2014, Politechnika Gdańska

12.00-13.45 – 2. panel dyskusyjny:

„Urbanista w nowych realiach

– samoorganizacja, prywatyzacja i wpływ na otoczenie”

arch. Grzegorz A. Buczek, PRA, SARP, TUP – wiceprezes,
wykładowca Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej

W obliczu przemian
- oferta Towarzystwa dla Urbanistów Polskich -
czyli "powrót do korzeni"

Wejście w życie ustawy ułatwiającej dostęp do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (tzw. „ustawy deregulacyjnej”) oznacza przede wszystkim **likwidację samorządu zawodowego urbanistów** (a więc rezygnację z pewnej istotnej formy organizacyjnej, dostępnej obecnie m. in. dla architektów i „budowlańców”). Jednak **niekoniecznie oznacza to również też utratę przez urbanistów „statusu zawodu zaufania publicznego”**, ponieważ nie jest on formalnie uregulowany (tzn. nie posiada definicji prawnej) i są w tej kwestii różne poglądy (np. prof. Hubert Izdebski uważa, iż: *„dla jednych zawodów zaufania publicznego mogą istnieć z woli ustawodawcy samorządy zawodowe, z kolei inne zawody zaufania publicznego mogą nie mieć organizacji samorządowej”*).

Według opracowania Biura Analiz Sejmowych **„Z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego wynika także, że zawody zaufania publicznego wykonywane są w sposób założony i społecznie aprobowany, o ile ich wykonywaniu towarzyszy realne „zaufanie publiczne”, na które składa się szereg czynników.**

Wśród nich na plan pierwszy wysuwają się: przekonanie o zachowaniu przez wykonującego ten zawód dobrej woli, właściwych motywacji, należytej staranności zawodowej oraz wiara w przestrzeganie wartości istotnych dla profilu danego zawodu.”

Art. 17 Konstytucji w ustępie 1. stanowi: **„W drodze ustawy można tworzyć samorządy zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego [wytl. – GAB] i sprawujące pieczę nad należyтым wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.”**

Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z 7 maja 2002 r. orzekł (m. in.), że: „Zawód zaufania publicznego” to zawód polegający na obsłudze osobistych potrzeb ludzkich, wiążący się z przyjmowaniem informacji dotyczących życia osobistego i zorganizowany w sposób uzasadniający przekonanie społeczne o właściwym dla interesów jednostki wykorzystywaniu tych informacji przez świadczących usługi. Wykonywanie zawodu zaufania publicznego określane jest dodatkowo normami etyki zawodowej, szczególną treścią ślubowania, tradycją korporacji zawodowej czy szczególnym charakterem wykształcenia wyższego i uzyskanej specjalizacji.”

Tak więc **ustawodawca może, ale nie musi utworzyć samorząd zawodowy dla określonego zawodu**, nie może jednak zabronić osobom uprawiającym jakiś określony zawód zrzeszać się czy „samoorganizować” w inny sposób.

Czy likwidacją samorządu zawodowego urbanistów faktycznie oznacza „utrata prestiżu” tego zawodu ? Zapewne w jakimś sensie tak, bo skoro dla tej grupy zawodowej najpierw utworzono w drodze ustawy samorząd zawodowy, a następnie taki samorząd zlikwidowano, to „w percepcji społecznej” może powstać domniemanie, że owa grupa zawodowa została przez ustawodawcę w ten sposób swoiście „ukarana”, np. za ograniczanie dostępu do uprawiania zawodu młodym „adeptom” tego zawodu (na co zresztą są faktyczne dowody...). Inną kwestią jest, że taką ustawową „deregulacją” zawodu urbanisty „wylano dziecko z kąpielą”, gdyż – jeśli faktycznie d. Izba Urbanistów ograniczała dostęp do pewnego, ściśle określonego zakresu uprawiania zawodu urbanisty (tj. sporządzania projektów wpzp, studiów uikzp gmin, mpzp oraz obu rodzajów decyzji o wzizt), to w pierwszej kolejności powinien interweniować „właściwy minister” sprawujący nadzór nad jej działalnością, a – moim zdaniem – takiej interwencji nigdy nie podjął, pomimo jej oczywistej potrzeby...

Czy zawód urbanisty cieszył się w ostatnich latach społecznym prestiżem, skoro – jakoby – miał go utracić na skutek „deregulacji” ?

Interesujących danych na ten temat dostarcza np. badanie przeprowadzone w lutym 2008 roku pt. „Zawody zaufania publicznego w świadomości Polaków”. Polska Izba Budownictwa zleciła Pentor Research International S.A. realizację tego badania dotyczącego wizerunku zawodu inżyniera budownictwa w świadomości społecznej na tle innych zawodów zaufania publicznego. Oto cytaty z jej podsumowania: **„W opinii publicznej wykonywanie zawodów zaufania publicznego powinno się łączyć z nienaganną postawą moralną i etyczną, przestrzeganiem kodeksu etyki zawodowej, przestrzeganiem tajemnicy zawodowej. Praca wykonywana przez przedstawicieli tych zawodów powinna mieć ważne znaczenie dla społeczeństwa. Respondenci oczekują od nich również wysokich kwalifikacji zawodowych** (egzamin weryfikujący umiejętności, zdawany po zakończeniu studiów i co kilka lat w trakcie wykonywania zawodu) i wysokiej jakości usług. Wśród zawodów kojarzonych spontanicznie z zawodami zaufania publicznego (bez podpowiedzi ze strony ankietera) najczęściej wymieniano: lekarzy (50%), policjantów (33%), sędziów (24%) i nauczycieli (22%). (...)

W spontanicznych odpowiedziach badanych inżynierowie budownictwa byli bardzo rzadko kojarzeni z przynależnością do grupy „zawodów zaufania publicznego” [3% wskazań – GAB]. Jednak po uzyskaniu informacji od ankietera, jakie zawody należą do tej grupy [ze względu na posiadanie samorządu zawodowego – GAB], już 25% badanych przyznało, że wiedziało o tym, że inżynierowie budownictwa to zawód zaufania publicznego. **Uzyskany wynik ułokował jednak inżynierów budownictwa w grupie mało znanych zawodów zaufania publicznego (wraz z urbanistami, rzecznikami patentowymi, biegłymi rewidentami, architektami, diagnostami laboratoryjnymi, komornikami).** Najbardziej znanymi okazały się natomiast zawody: lekarze, sędziowie, adwokaci.”

Można więc zaryzykować stwierdzenie, że w ok. 7 lat po utworzeniu samorządu zawodowego zawód urbanisty nie cieszył się zbyt wielkim społecznym prestiżem, a więc jego ustawowa „deregulacja” zapewne niewiele w tej kwestii zmieniła...

Można także zaryzykować i dalej idące stwierdzenie, wynikające m. in. z następujących faktów, które stopniowo docierają do „szerokiej opinii publicznej”:

- istotny dokument rządowy stwierdza, iż w Polsce panuje chaos przestrzenny i należy przywrócić i utrwalić ład przestrzenny (vide: Cel 6. KPZK 2030);
- jednym z głównych narzędzi „destrukcji” ładu przestrzennego są decyzje o warunkach zabudowy;
- w mpzp zaplanowano tereny pod budownictwo mieszkaniowe na ok. 70 milionów mieszkańców, natomiast w studiach uikzp gmin „chłonność” terenów określonych „kierunkowo” pod zabudowę mieszkaniową szacuje się na ok. 250 milionów mieszkańców.

Skoro projekty wszystkich tych – ostatnio w większości krytycznie ocenionych - dokumentów planistycznych „firmowali” członkowie Izby Urbanistów (projekty decyzji o WZ jednak w większości członkowie Izby Architektów...), to czy wpłynęło to na obniżenie czy poniesienie społecznego prestiżu zrzeszonej w tej Izbie grupy zawodowej i czy likwidacja tej Izby nie jest wobec powyższych faktów w jakimś stopniu uzasadniona ?(choć – jak wiadomo – ustawodawca posłużył się innym uzasadnieniem...).

„Przy okazji”: ustawa „deregulacyjna” zasadniczo obniżyła znaczenie i ew. „prestż” komisji urbanistyczno-architektonicznych, a zwiększyła ich zależność od organów je powołujących...

W „zapale antyregulacyjnym” chyba nikt (niestety także TUP, SARP i Izba Architektów) nie zauważył, że (w sposób istotnie wykraczający poza deklarowany cel „deregulacji” zawodu urbanisty) zmieniono dotychczasowy przepis art.8 ustawy o PiZP (tj. „**6. Organy doradcze, o których mowa w ust. 1 oraz w ust. 3 i 5, składają się z osób o wykształceniu i przygotowaniu fachowym związanym bezpośrednio z teorią i praktyką planowania przestrzennego, w tym co najmniej w połowie z osób rekomendowanych przez branżowe stowarzyszenia i samorządy zawodowe.**”), który został zastąpiony przepisem następującym: „**6. Organ doradczy, o którym mowa w ust. 1, składa się z osób o wykształceniu i przygotowaniu fachowym związanym bezpośrednio z teorią i praktyką planowania przestrzennego.**” Oznacza to, że **tylko właściwy minister powołując do składu GКУ-A powinien kierować się ww. kryteriami, natomiast marszałkowie, starostowie, prezydenci miast, burmistrzowie i wójtowie będą mogli do „swoich” komisji urbanistyczno-architektonicznych powoływać tylko „swoich”...** Okaże się to już wkrótce - po wyborach samorządowych, a zrzeszanie się b. członków b. IU będzie w tej sytuacji całkowicie bez znaczenia (zresztą tak jak i członkostwo w jakimkolwiek branżowym stowarzyszeniu czy samorządzie zawodowym.

Wysoce dyskusyjna jest także teza, iż: „wejście w życie tej ustawy oznacza przede wszystkim prywatyzację zadania, które od wielu lat uchodziło za zadanie publiczne. I to prywatyzację pełną i definitywną.”, chociaż słuszne jest spostrzeżenie, że „Państwo przestało ponosić jakąkolwiek odpowiedzialność za organizację i funkcjonowanie tego zawodu (...).”

Zgodnie z d. treścią ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów „**Art. 2 ust. 3. Wykonywanie zawodu urbanisty polega na projektowaniu zagospodarowania przestrzeni w skali regionalnej i lokalnej, zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego, ochrony wartości architektonicznych i krajobrazowych, z wymaganiami ochrony środowiska, racjonalności struktur osadniczych i sieci infrastruktury oraz na edukacji w tym zakresie.**”

Mam poważne wątpliwości czy wszyscy członkowie IU właściwie wywiązywali się z tak określonego sposobu wykonywania swoich zadań i czy IU dostatecznie skutecznie dopilnowała, aby działali zgodnie z ustawowo określonymi wymaganiami... **Publicznie wnioskuję o „autoocenę” b. władz d. IU o realizację następujących zadań IU określonych d. przepisami odnośnej ustawy tj. zwłaszcza:**
„Art. 8. Do zadań samorządów zawodowych należy w szczególności:
1) sprawowanie nadzoru nad należytym i sumiennym wykonywaniem zawodu przez członków izb,(...) 3) ustalanie zasad etyki zawodowej i nadzór nad jej przestrzeganiem (...).”

Pomijając ogólnie znany fakt, że liczni urbaniści działają na rzecz podmiotów niepublicznych i publicznych, a nie tylko organów jst (projektowanie i doradztwo, w tym także dot. partycypacji w procedurach planistycznych), to także wykonują swój zawód np. pracując na uczelniach (edukacja i kształcenie) oraz w urzędach administracji publicznej (czego „struktury IU w większości konsekwentnie nie zauważały...”). To są także zadania „publiczne”, ale – **bez względu na treść ustawy deregulacyjnej – publicznymi zadaniami, bo zastrzeżonymi dla organów jst – było pozostaje sporządzanie i uchwalanie wskazanych dokumentów planistycznych** (pzpw, studium uizkp oraz – nadal - decyzji o wzięt). **Nie ma więc mowy o „prywatyzacji” tych zadań, bo są one nadal domeną publicznych a nie prywatnych instytucji.** A to że zatrudnianie projektantów tych dokumentów planistycznych przez jst nie jest już ograniczone do członków d. IU, a do osób określonych bardziej „liberalnym” i „szerszym” przepisem zmienionej ustawy o PiZP, nie oznacza przecież „prywatyzacji” tego zadania. Nie decyduje bowiem o jego „prywatyzacji” to, czy wykonujący projekty wskazanych dokumentów planistycznych są etatowymi pracownikami „miejskich (czy wojewódzkich) pracowni planistycznych, czy „z rynku” ubiegają się o zamówienia publiczne na takie prace, ale to – kto takie prace zamawia i za nie płaci (a także i to, jakie formalne znaczenie mają takie dokumenty...).

W tej sytuacji **kluczową kwestią jest pytanie, jakimi kryteriami** (oprócz nowych wymagań określonych przepisami art. 5 oraz art. 50 ust. 4 i art. 60 ust. 4 ustawy o PiZP) **będą kierować się organy wykonawcze jst przy zamawianiu projektów dokumentów planistycznych** [*Projekty planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzają osoby, które spełniają jeden z warunków: 1) nabyły uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym na podstawie ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym (...); 2) nabyły uprawnienia urbanistyczne na podstawie art. 51 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (...); 3) posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (...); 4) posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie architektury, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej; 5) posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie innym niż określony w pkt 4 oraz ukończyły studia podyplomowe w zakresie planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej; 6) są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) (...), którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do projektowania zagospodarowania przestrzeni i zagospodarowania przestrzennego w skali lokalnej i regionalnej odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 4 lub 5.*] (wskazane przepisy dot. także projektantów obu rodzajów decyzji o wzięt).

Czy tylko przepisy ustawy o zamówieniach publicznych należy obwiniać za to, że b. członkowie d. IU wygrywali przetargi na wykonanie projektów dokumentów planistycznych z ofertami cenowymi kilkakrotnie niższymi niż środki zarezerwowane na ich wykonanie w budżetach jednostek je zamawiających ?

To tylko od osób wymienionych w cytowanych powyżej nowych przepisach ustawy o PiZP będzie zależało, czy takie - dotąd dość powszechne zjawisko („dzięki” niestety b. częstym nagannym praktykom b. wielu b. członków d. IU) utrzyma się, pogłębi czy też zmieni na lepsze...

Co urbanistom proponuje w obecnej sytuacji działające już od ponad 90. lat Towarzystwo Urbanistów Polskich ?

Uchwała ZG TUP

w związku z deregulacją zawodu urbanisty

z dnia 11 lipca 2014 roku

W związku z wchodzącą w życie ustawą z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych skutkującą tzw. deregulacją zawodu urbanisty oraz likwidacją samorządu zawodowego urbanistów, Zarząd Główny TUP uznaje za celowe i konieczne, aby - w nawiązaniu do jednego z historycznych celów powstania Towarzystwa i zgodnie ze Statutem - skierować część aktywności na rzecz rozwoju zawodowego swoich członków.

Z tego względu Zarząd Główny postanawia:

- reaktywować Zespół Rzeczoznawców TUP i rozbudować jego struktury odpowiednio do różnych zakresów aktywności zawodowej urbanistów;
- zaoferować członkom Izby Urbanistów wznowienie dawnego członkostwa w TUP lub wstąpienie w szeregi Towarzystwa w celu włączenia się w prace reaktywowanego Zespołu Rzeczoznawców;
- aktywizować działania służące doskonaleniu zawodowemu urbanistów, w tym współpracę z uczelniami kształcącymi w dziedzinach związanych z urbanistyką i planowaniem przestrzennym.

Przygotowanie właściwych form organizacyjnych oraz zainicjowanie ww. działań Zarząd Główny powierza grupie roboczej (...).

Uchwała ZG TUP
w sprawie przyznawania tytułu Rzeczoznawcy TUP
z dnia 6 sierpnia 2014 r.

§ 1. Powołuje się Zespół Rzeczoznawców Towarzystwa Urbanistów Polskich i wprowadza się regulamin nadawania tytułu „Rzeczoznawcy Towarzystwa Urbanistów Polskich” w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Powołuje się zespół organizacyjny Zespołu Rzeczoznawców TUP, którego zadaniem jest organizacja struktur Zespołu działającego w oparciu o regulamin stanowiący załącznik do niniejszej uchwały. (...)

2. Do zadań zespołu organizacyjnego należeć będzie w szczególności:

- przygotowanie struktury organizacyjnej Zespołu,
- przygotowanie kandydatur do Komisji Kwalifikacyjnej,
- przygotowanie projektów dokumentów wewnętrznych Zespołu,

- do czasu powołania docelowej struktury organizacyjnej Zespołu Rzecznawców kierowanie wniosków do ZG TUP o nadanie tytułu Rzecznawca Towarzystwa Urbanistów Polskich.

**§ 3. Regulamin Nadawania Tytułu „Rzecznawca Towarzystwa Urbanistów Polskich” stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
(...)**

Załącznik do uchwały ZG TUP Nr08/04/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r.

REGULAMIN NADAWANIA TYTUŁU „RZECZOSNAWCA TOWARZYSTWA URBANISTÓW POLSKICH”

§ 1. Regulamin określa tryb i zasady nadawania oraz pozbawiania tytułu „Rzecznawcy Towarzystwa Urbanistów Polskich” - zwanego dalej Rzecznawcą TUP, a także specjalności w jakich jest on nadawany.

§ 2. Ustala się następujące specjalności dla określenia Rzecznawców TUP:

- projektowanie urbanistyczne, - **planowanie miejscowe**,
- **planowanie regionalne**, - rewitalizacja urbanistyczna, - gospodarka miejska,
- inżynieria miejska, - ochrona środowiska.

W miarę potrzeb lista specjalności może zostać rozszerzona.

§ 3. 1. Rzecznawcą może zostać osoba, która:

- jest członkiem Towarzystwa Urbanistów Polskich,

- posiada znaczący dorobek zawodowy w odniesieniu do urbanistyki i planowania przestrzennego lub dziedziny wg specjalności wnioskowanej,
- posiada co najmniej tytuł zawodowy magistra,
- korzysta w pełni z praw publicznych,
- nie była karana przez sąd koleżeński.

2. W czasie pierwszego roku od podjęcia niniejszej uchwały, status Rzecznawcy TUP uzyskać mogą, bez procedury kwalifikacyjnej, następujący członkowie Towarzystwa:

- uzyskały status, tytuł „Rzecznawcy Towarzystwa Urbanistów Polskich”, nadany w oparciu o dotychczasową regulację,
- nabyły uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym na podstawie umowy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym (...),
- nabyły uprawnienia urbanistyczne na podstawie art.51 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (...),
- posiadają kwalifikację do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (...).

3. Rzecznawca TUP korzysta w swej działalności ze wsparcia autorytetem Towarzystwa Urbanistów Polskich.

§ 4. 1. Tytuł rzeczoznawcy nadaje Zarząd Główny na podstawie opinii Komisji Kwalifikacyjnej Towarzystwa Urbanistów Polskich, zwanej dalej „Komisją”, na wniosek zainteresowanego, składany za pośrednictwem właściwego Oddziału TUP.

2. Do momentu powołania Komisji Kwalifikacyjnej prawo opiniowania wniosków leży w gestii Zespołu Organizacyjnego.

3. Do wniosku sporządzonego według ustalonego wzoru, zainteresowany powinien dołączyć: - opinię dwóch członków TUP posiadających tytuł Rzecznawcy, - rekomendację macierzystego Oddziału TUP, - oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

4. Komisja może żądać przedstawienia dowodów posiadania znaczącego dorobku w zakresie urbanistyki i planowania przestrzennego lub dziedziny wg specjalności wnioskowanej.

§ 5. 1. Komisja bada spełnienie przez zainteresowanego przesłanek nadania tytułu Rzecznawcy TUP, o których mowa w §3 i 4 Regulaminu.

2. W wyniku przeprowadzonego postępowania, Komisja wnioskuje do Zarządu Głównego o: - nadaniu tytułu Rzecznawcy TUP, albo - odmowie nadania tytułu Rzecznawcy TUP.

3. W przypadku odmowy nadania tytułu Rzecznawcy TUP Zainteresowany może w terminie 14 dni od dnia od jej otrzymania złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy bezpośrednio do Zarządu Głównego TUP, który określi tryb postępowania w tej sprawie.

(...)

§ 7. Rzecznawca wraz z uchwałą w sprawie nadania mu tytułu Rzecznawcy TUP otrzymuje dyplom z określeniem specjalności i numeru ewidencyjnego.

Opłata związana z nadaniem tytułu oraz wydaniem dyplomu w wysokości 100 PLN pokrywana jest przez Zainteresowanego.

§ 8. 1. Zespół Rzecznawców może wnioskować do Walnego Zjazdu Delegatów TUP za pośrednictwem ZG TUP o ustalenie niezależnie od składek członkowskich, składki uzupełniającej na wyłączne potrzeby Zespołu.

2. Rzecznawca TUP nie korzysta z obowiązujących w Towarzystwie zwolnień z opłacenia składki członkowskiej.

§ 9. Rzecznawcy TUP obowiązani są corocznie na koniec pierwszego kwartału zgłosić do zespołu Rzecznawców tematy opinii i opracowań przy których użyto tytułu Rzecznawcy TUP.

§ 10. 1. **Pozbawienie tytułu Rzecznawcy TUP następuje:**

- na wniosek rzeczoznawcy, - w razie pozbawienia praw publicznych, - **w razie skreślenia z listy członków Towarzystwa Urbanistów Polskich, - z powodu ukarania z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej przez Sąd Koleżeński.**

2. Członek Towarzystwa Urbanistów Polskich zawieszony w prawach członka nie może wykonywać czynności Rzecznawcy TUP w okresie zawieszenia.

Statut Towarzystwa Urbanistów Polskich [fragmenty]

(...)

§ 8.

1. Celem Towarzystwa jest prowadzenie i wspieranie działalności służącej zagospodarowaniu przestrzennemu kraju w sposób, który :

1) urzeczywistnia zasady zrównoważonego rozwoju i zapewnia ład przestrzenny,

2) chroni istniejące i tworzy nowe wartości kulturowe, przyrodnicze i krajobrazowe,

3) wspomaga rozwój i integrację wspólnot i społeczności lokalnych oraz najlepiej zaspokaja ich potrzeby,

4) przyczynia się do rozwoju gospodarczego.

2. Towarzystwo realizuje swój cel przez:

1) gromadzenie, rozwijanie i upowszechnianie wiedzy o zasadach gospodarowania przestrzenią, w tym przez:

a) organizację konferencji, seminariów, warsztatów i szkoleń, oraz konkursów urbanistycznych,

b) inicjowanie i wspieranie programów badawczych,

c) prowadzenie działalności wydawniczej i medialnej,

2) krzewienie w społeczeństwie kultury użytkowania przestrzeni drogą:

a) organizacji publicznych dyskusji, wykładów i wystaw,

b) inicjowania, opracowywania i realizowania programów oświatowych i edukacyjnych,

c) publicznego przedstawiania stanowisk w sprawach gospodarki przestrzennej,

3) współpracę z organami rządowej i samorządowej administracji publicznej i sporządzanie na ich użytek opinii i ekspertyz,

4) obserwację zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, ostrzeganie i interweniowanie w przypadku zagrożenia interesu publicznego w gospodarowaniu przestrzenią,

5) wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych i udział w pracach legislacyjnych,

6) współpracę z samorządami zawodowymi i gospodarczymi oraz innymi organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze gospodarki przestrzennej,

7) rozwijanie współpracy międzynarodowej na rzecz integracji zagospodarowania przestrzeni europejskiej, w tym uczestniczenie w przygotowaniu i realizacji międzynarodowych projektów badawczych i edukacyjnych,

8) dbałość o kierowanie się członków Towarzystwa interesem publicznym w ich działalności.

§ 9.

Towarzystwo może prowadzić samodzielnie lub wspólnie z innymi organizacjami działalność gospodarczą dla uzyskania dodatkowych dochodów przeznaczanych w całości na realizację celów statutowych.

(...)

§ 10.

1. Członkiem Towarzystwa może być obywatel polski lub cudzoziemiec zaangażowany w działalność zgodną z celami statutowymi Towarzystwa.

2. Członka przyjmuje zarząd oddziału terenowego na podstawie pisemnej deklaracji kandydata oraz rekomendacji dwóch członków wprowadzających.

3. Członkiem wprowadzającym może być członek Towarzystwa posiadający co najmniej 3-letni staż członkowski.

§ 11.

1. Członek Towarzystwa ma prawo:

- 1) wybierać i być wybieranym do władz Towarzystwa,
- 2) korzystać z pomocy Towarzystwa w swej działalności zgodnej z celami statutowymi Towarzystwa,
- 3) nosić odznakę Towarzystwa,
- 4) ubiegać się o przyznanie tytułu rzeczoznawcy TUP.

2. Do obowiązków członka Towarzystwa należy:

- 1) działanie na rzecz realizacji celów statutowych Towarzystwa i aktywny udział w jego pracach,
- 2) przestrzeganie postanowień statutu Towarzystwa oraz podporządkowanie się uchwałom władz Towarzystwa,
- 3) przestrzeganie zasad etycznych obowiązujących członków Towarzystwa,
- 4) regularne opłacanie składek członkowskich.

3. Członkowie Towarzystwa, a także jego pracownicy, nie mogą być uprzywilejowani w stosunkach cywilno-prawnych z Towarzystwem.

(...)

§ 16.

1. Członek Towarzystwa ma prawo ubiegać się o tytuł rzeczoznawcy TUP.

2. Tytuł rzeczoznawcy TUP nadaje i cofa Zarząd Główny na podstawie przyjętego przez siebie regulaminu.

(...)

§ 27.

Do Walnego Zjazdu Delegatów należy:

- 1) uchwalanie statutu i jego zmian,
- 2) uchwalanie regulaminu Walnego Zjazdu Delegatów,
- 3) ustalanie ogólnych kierunków i programów działalności Towarzystwa,
- 4) rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdań z działalności Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego,
- 5) udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej,
- 6) wybór Prezesa Towarzystwa, Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego,
- 7) uchwalanie zasad i wytycznych do działalności finansowej Towarzystwa, w tym ustalanie zasad podziału dochodów Towarzystwa na dochody w dyspozycji Zarządu Głównego i zarządów oddziałów,
- 8) wybór Rady Towarzystwa,
- 9) nadawanie na wniosek Zarządu Głównego godności członka honorowego Towarzystwa, a w tym godności prezesa honorowego Towarzystwa,

- 10) podejmowanie uchwał w sprawach wniesionych pod obrady Zjazdu przez delegatów i władze naczelne Towarzystwa,
  - 11) podjęcie uchwały w sprawie rozwiązania Towarzystwa,
  - 12) rozpatrywanie odwołań od orzeczeń Sądu Koleżeńskiego,**
  - 13) ustalanie zasad etycznych obowiązujących członków Towarzystwa.**
- (...)

§ 34.

1. Do Zarządu Głównego należy wykonywanie uchwał Walnego Zjazdu Delegatów i kierowanie całokształtem działalności Towarzystwa zgodnie z postanowieniami Statutu, a w szczególności:

- 1) uchwalanie planów finansowych i przyjmowanie bilansów Towarzystwa,**
- 2) ustalanie, po zasięgnięciu opinii Kolegium TUP wysokości składek członkowskich,**

3) prowadzenie działalności gospodarczej i finansowej oraz zarządzanie majątkiem i funduszami Towarzystwa,

4) powoływanie i rozwiązywanie oddziałów terenowych oraz określanie obszaru ich działania po zasięgnięciu opinii Kolegium TUP,

5) występowanie z wnioskami do Walnego Zjazdu Delegatów o nadanie godności prezesa honorowego i członka honorowego,

6) nadanie odznak honorowych Towarzystwa,

7) podejmowanie uchwał o przystąpieniu Towarzystwa do stowarzyszeń międzynarodowych,

8) przyjmowanie członków wspierających Towarzystwa,

9) uchwalanie regulaminu działania Zarządu Głównego,

10) nadawanie tytułu rzeczoznawcy TUP oraz uchwalanie regulaminu przyznawania tego tytułu,

11) składanie sprawozdań Walnemu Zjazdowi Delegatów,

12) określenie warunków uzyskania przez oddziały osobowości prawnej,

13) podejmowanie uchwał wyrażających opinie i stanowiska w sprawach związanych z realizacją celów Towarzystwa,

14) reprezentowanie Towarzystwa na zewnątrz,

15) prowadzenie rejestrów: członków, rzeczoznawców TUP, kół, sekcji, klubów i grup zainteresowań.

(...)

§ 41.

Do Sądu Koleżeńskiego należy:

1) rozpoznawanie spraw spornych między członkami, związanych z działalnością Towarzystwa,

2) rozpoznawanie spraw dotyczących naruszenia przez członków Towarzystwa postanowień statutu i norm etycznych obowiązujących członków Towarzystwa,

3) przedkładanie Walnemu Zjazdowi Delegatów wniosków o ustalenie zasad etycznych obowiązujących członków Towarzystwa.

(...)

Zadanie:	Realizacja w ramach samorządu zawodowego:	Realizacja w innej formie organizacyjnoprawnej – przez TUP – wg Statutu:
reprezentowanie i ochrona interesów zawodowych swoich członków;		ZG reprezentuje Towarzystwo „na zewnątrz”; członkowie TUP mają prawo „korzystać z pomocy Towarzystwa w swej działalności zgodnej z celami statutowymi Towarzystwa” <i>„Rzecznawca TUP korzysta w swej działalności ze wsparcia autorytetem Towarzystwa Urbanistów Polskich.”</i>
opiniowanie projektów aktów normatywnych;		Jeden ze sposobów realizacji celów TUP
sprawowanie nadzoru nad należywym i sumiennym wykonywaniem zawodu;		Do obowiązków członka TUP należy (m.in.): przestrzeganie zasad etycznych obowiązujących członków Towarzystwa, przestrzeganie postanowień statutu, działanie na rzecz realizacji celów statutowych

pociąganie do odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej;		ZG może wykluczyć z TUP uchwałą na podstawie orzeczenia Sądu Koleżeńskiego, który m. in. rozpoznaje sprawy dotyczące naruszenia przez członków postanowień statutu i norm etycznych
nadawanie i pozbawianie uprawnień <i>budowlanych</i>;		Pozbawienie tytułu Rzecznawcy TUP następuje: (m. in.) w razie - skreślenia z listy członków TUP, - z powodu ukarania z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej przez Sąd Koleżeński
doskonalenie kwalifikacji zawodowych;		Jeden z celów statutowych TUP, do którego realizacji zobowiązani są członkowie i władze TUP
ustalanie zasad etyki zawodowej i nadzór nad jej przestrzeganiem;		Walny Zjazd Delegatów i Sąd Koleżeński
organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych oraz innych form pomocy materialnej członkom;		<i>Brak, ale Walny Zjazd Delegatów może określić zasady takiego działania TUP na rzecz członków TUP...</i>
zarządzanie majątkiem i działalnością gospodarczą		Zadanie statutowe ZG